

Handläggning av gravida med blodsmitta

Gravida med hepatit B

Alla över 18 år med hepatit B ska ha en behandlande läkare på Infektionskliniken NUS eller medicinkliniken i Skellefteå. Alla under 18 år sköts via barnklinik.

Provtagning

I samband med läkarbesöket på specialistmödravården (SMVC) vid RUL (rutinultraljud) ska alla HBsAg positiva gravida provtas med kvantitativ PCR HBV-DNA för att avgöra om det föreligger indikation för antiviral behandling. Det finns risk för smittoöverföring till barnet, trots vaccination och immunglobulin efter förlossningen, om nivån är mer än 200 000 IU/mL. Dessutom tas B-Hb, B-LPK, B-TPK, P-ASAT, P-ALAT och P-PK INR. Vederbörande specialistmödravårdsläkare kommunicerar svaren med kvinnans behandlande läkare.

Vid nivåer över 200 000 IU/mL rekommenderas antiviral behandling som ska handläggas av patientansvarig läkare för hepatiten, som då även ansvarar för uppföljning. Den rekommenderade behandling är tablett Tenofovir disoproxil fumarat, 245 mg, en gång dagligen med start i graviditetsvecka 28–32. Nya prover för att monitorera behandlingen och utvärdera effekten tas av behandlande läkare efter en månad följt av var tredje månad.

Alla som ligger under 200 000 IU/mL provtas (vid läkarbesök) på SMVC en månad före beräknad förlossning med ny provtagning: B-Hb, B-LPK, B-TPK, P-ASAT, P-ALAT och P-PK INR. Vederbörande specialistmödravårdsläkare kommunicerar svaren med kvinnans behandlande läkare.

Förlossning och eftervård

Vid virusnivå >200 000 IU/mL eller HBsAg pos utan kännedom om virusnivå (dvs ej PCR-HBV provtagen under graviditet)

- Förlossning och BB-vård på NUS, Umeå under förutsättning att kvinnan är transportabel

Vid virusnivå <200 000 IU/mL oavsett HBeAg positiv/negativ

- Inom sjukvårdsområde Umeå: På förlossningen respektive BB-avdelningen NUS
- Inom sjukvårdsområde Södra Lappland: På förlossningen respektive BB-avdelningen vid Lycksele lasarett
- Inom sjukvårdsområde Skellefteå: På förlossningen respektive BB-avdelningen vid Skellefteå lasarett

Förebyggande behandling till nyförlöst barn till gravid med hepatit B

Det är viktigt med snar profylax mot hepatit B till barnet efter förlossningen. Handläggning enligt dokument "Uppföljning av nyförlösta barn till mödrar med blodsmitta", publicerat på LINDA under CFOG/obstetrik. Alla nyfödda barn till mödrar med hepatit B ska vaccineras. Immunoglobulin kan vara aktuellt i tillägg till vaccination beroende på graviditetens längd, födelsevikt, moders virusnivå och HBeAg-status, vg se ovanstående dokument.

Gravida med hepatit C

Alla över 18 år med hepatit C ska ha en behandlande läkare på Infektionskliniken NUS eller medicinkliniken i Skellefteå. Alla under 18 år sköts via barnklinik.

Provtagning

Proverna tas på specialistmödravården vid sista besöket en månad före beräknad förlossning. Om PCR HCV-RNA inte har kontrollerats tidigare bör detta göras under graviditet. B-Hb, B-LPK, B-TPK, P-ASAT, P-ALAT och P-PK INR. Vederbörande specialistmödravårdsläkare ska handlägga svaren i samråd med kvinnans behandlande läkare.

På gravid kvinna med spontant utläkt hepatit C-infektion eller som smittfriförklarats efter behandling, tas inga kontrollprover inför förlossningen.

Förlossning och eftervård

- Inom sjukvårdsområde Umeå: På förlossningen respektive BB-avdelningen NUS
- Inom sjukvårdsområde Södra Lappland: På förlossningen respektive BB-avdelningen vid Lycksele lasarett
- Inom sjukvårdsområde Skellefteå: På förlossningen respektive BB-avdelningen vid Skellefteå lasarett

Gravida med HIV

Alla över 18 år med HIV ska ha en behandlande läkare på Infektionskliniken NUS. Alla under 18 år sköts via barnklinik.

Handläggs enligt riktlinje "HIV-positiv kvinna; omhändertagande under graviditet, förlossning och postpartum" återfinns på LINDA under <http://linda.vll.se/centrum-for-obstetrik-och-gynekologi-vasterbotten/riktlinjer>

Provtagning

Sker företrädesvis inom mödrahälsovården/primärvården, av praktiska skäl, i samband med kontroller på infektionsmottagningen. Vederbörande specialistmödravårdsläkare ska handlägga svaren i samråd med kvinnans behandlande läkare.

Profylaktisk behandling

Kvinnan ska under graviditeten erhålla antiviralbehandling efter samråd med behandlande läkare enligt rekommendationer som utgivits av Referensgruppen för Antiviralterapi (www.rav.nu) under rubriken "Behandling vid graviditet hos HIV-infekterade kvinnor".

Förlossning och eftervård

Kvinnor med HIV ska förlösas **endast** på förlossningsavdelningen vid NUS i Umeå och eftervårdas tillsammans med sitt barn på BB-avd på NUS.

Förebyggande behandling till nyförlöst barn till gravid med HIV

Det är viktigt med snar profylax mot HIV till barnet efter förlossningen. Handläggning enligt dokument "HIV-positiv kvinna; omhändertagande under graviditet, förlossning och postpartum" på LINDA. Alla nyfödda till HIV-positiva mödrar ska påbörja profylaxbehandling med zidovudin mixtur senast vid 4 timmars ålder och i vissa situationer kan det föreligga indikation för ytterligare åtgärder, vg se ovanstående dokument.

Gravida med HTLV-I/HTLV-II

Alla över med HTLV-I/HTLV-II ska ha en behandlande läkare på Infektionskliniken NUS.

Provtagning

Proverna tas på specialistmödravården vid sista besöket en månad före beräknad förlossning. Om PCR-HTLV inte har kontrollerats tidigare bör detta utföras liksom B-Hb, B-LPK, B-TPK, P-ASAT, P-ALAT, P-PK INR, P-Na, P-K, P-Cl och S-Ca. Vederbörande specialistmödravårdsläkare ska handlägga svaren i samråd med kvinnans behandlande läkare.

Förlossning och eftervård

- Inom sjukvårdsområde Umeå: På förlossningen respektive BB-avdelningen NUS
- Inom sjukvårdsområde Södra Lappland: På förlossningen respektive BB-avdelningen vid Lycksele lasarett
- Inom sjukvårdsområde Skellefteå: På förlossningen respektive BB-avdelningen vid Skellefteå lasarett

Hygienrutiner vid blodsmitta på förlossning och BB

Handläggs enligt arbetsrutin Blodsmitta vaginal förlossning respektive Blodsmitta elektivt sectio publicerad på LINDA under CFOG Arbetsrutin Umeå. All vårdpersonal som handlägger förlossning där kvinnan har hepatit B ska själva vara vaccinerade mot hepatit B.

Dokumentansvariga:

Erika Timby, Mödrahälsovårdsöverläkare
Stephan Stenmark, Smittskyddsläkare